

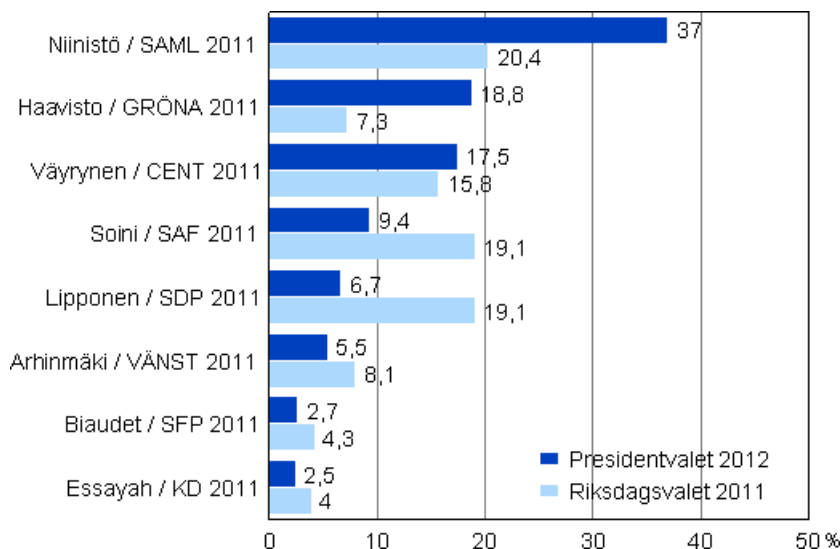
Presidentvalet 2012

Första valomgången, fastställt valresultat

Sauli Niinistö och Pekka Haavisto gick till den andra valomgången i presidentvalet 2012

De två kandidater som fick flest röster i den första valomgången i presidentvalet var Sauli Niinistö och Pekka Haavisto. Samlingspartiets kandidat Sauli Niinistö fick 1 131 254 röster och vann därmed den första valomgången med 37,0 procent av rösterna. Gröna förbundets kandidat Pekka Haavisto blev andra med 18,8 procent av rösterna i den första valomgången. Han fick 574 275 röster. Skillnaden mellan de två kandidater som fick flest röster var 556 979 röster eller 18,2 procentenheter.

Presidentkandidaternas väljarstöd i presidentvalet 2012, 1:a valomgången samt stödet för motsvarande parti i riksdagsvalet år 2011

Sauli Niinistös andel av rösterna i den första valomgången i presidentvalet var 16,6 procentenheter större än väljarstödet för Samlingspartiet i riksdagsvalet år 2011 (20,4 %). Pekka Haavistos andel av rösterna var 11,5 procentenheter större än Gröna förbundets andel av rösterna i riksdagsvalet i fjol (7,3 %).

Centern i Finlands kandidat Paavo Väyrynen placerade sig som tredje, med 536 555 röster, dvs. 17,5 procent av de godkända rösterna. Väyrynens väljarstöd i presidentvalet var 1,8 procentenheter större än väljarstödet för Centern i Finland i det förra riksdagsvalet (15,8 %). Väyrynen fick 37 720 röster färre än Pekka Haavisto som gick till den andra valomgången.

Sannfinländarnas kandidat Timo Soini fick 287 571 röster eller 9,4 procent av rösterna. Timo Soinis röstandel var 9,7 procentenheter mindre än Sannfinländarnas väljarstöd i det förra riksdagsvalet (19,1 %). Socialdemokratiska partiets kandidat Paavo Lipponen fick 205 111 röster i valet, vilket motsvarar 6,7 procent av rösterna. Lipponens väljarstöd i presidentvalet var rentav 12,4 procentenheter lägre än SDP:s andel av rösterna i riksdagsvalet år 2011 (19,1 %).

Vänsterförbundets kandidat Paavo Arhinmäki fick 5,5 procent av rösterna, Svenska folkpartiets kandidat Eva Biaudet 2,7 procent och Kristdemokraternas kandidat Sari Essayah 2,5 procent av rösterna.

Valdeltagandet var något lägre än i det förra presidentvalet

Valdeltagandet bland finska medborgare bosatta i Finland var 72,8 procent. Detta är 1,1 procentenheter lägre än i den första valomgången i presidentvalet år 2006.

Valdeltagandet var livligast i Helsingfors valkrets (76,6 %) och i Nylands valkrets (75,6 %). Det lägsta valdeltagandet efter Ålands valkrets (56,4 %) hade Norra Karelen valkrets (67,0 %) och Norra Savolax valkrets (68,9 %). Av kommunerna i Fasta Finland hade Grankulla (86,7 %) det högsta valdeltagandet och Rautavaara (58,4 %) i Norra Savolax det lägsta.

I presidentvalet 2012 var antalet röstberättigade totalt 4 402 662. Antalet röstberättigade bosatta i Finland uppgick till 4 172 200 och i utlandet till 230 422.

Valdeltagandet bland Finska medborgare bosatta i Finland presidentvalet 2012, 1:a valomgången

Valkrets	1:a valomgången 2012
Hela landet	72,8
Helsingfors	76,6
Nyland	75,6
Egentliga Finland	73,6
Satakunta	71,9
Tavastland	71,8
Birkaland	73,6
Kymmene	70,7
Södra Savolax	69,4
Norra Savolax	68,9
Norra Karelen	67,0
Vasa	73,4
Mellersta Finland	71,8
Uleåborg	71,0
Lappland	71,6
Åland lk	56,4

[Webbtjänsten med valkartor](#)

Innehåll

Kommunsammanslagningar i presidentvalen 1994-2012	4
Presidentval, kvalitetsbeskrivning.....	10

Kommunsammanslagningar i presidentvalen 1994-2012

Kommunsammanslagningar i presidentvalen 1994 - 2012

Upplöst kommun		Namnet på den nya eller den utvidgade kommunen		Tidpunkt
02	Nylands valkrets	02	Nylands valkrets	
	842 Tenala		835 Ekenäs	1.1.1993
03	Åbo södra valkrets	03	Åbo södra valkrets	
	209 Kalanti		895 Nystad	1.1.1993
04	Åbo norra valkrets	04	Åbo norra valkrets	
	685 Raumo lk		684 Raumo	1.1.1993
13	Mellersta Finlands valkrets	13	Mellersta Finlands valkrets	
	787 Säynätsalo		179 Jyväskylä	1.1.1993
	274 Konginkangas		992 Äänekoski	1.1.1993
02	Nylands valkrets	02	Nylands valkrets	
	427 Lojo		444 Lojo	1.1.1997
	428 Lojo kommun		444 Lojo	1.1.1997
	612 Borgå		638 Borgå	1.1.1997
	613 Borgå lk		638 Borgå	1.1.1997
06	Tavastlands valkrets	06	Tavastlands valkrets	
	088 Heinola		111 Heinola	1.1.1997
	089 Heinola lk		111 Heinola	1.1.1997
09	Södra Savolax valkrets	09	Södra Savolax valkrets	
	014 Anttola		491 S:t Michel	1.1.2001
	492 S:t Michels lk		491 S:t Michel	1.1.2001
13	Mellersta Finlands valkrets	13	Mellersta Finlands valkrets	
	299 Kuorevesi		182 Jämsä	1.1.2001
14	Uleåborgs valkrets	14	Uleåborgs valkrets	
	841 Temmes		859 Tyrnävä	1.1.2001
08	Kymmene valkrets	08	Kymmene valkrets	
	917 Veckelax		075 Fredrikshamn	1.1.2003
14	Uleåborgs valkrets	14	Uleåborgs valkrets	
	582 Pattijoki		678 Brahestad	1.1.2003
09	Södra Savolax valkrets	09	Södra Savolax valkrets	
	184 Jäppilä		640 Pieksänmaa	1.1.2004
	594 Pieksämäki lk		640 Pieksänmaa	1.1.2004
	937 Virtasalmi		640 Pieksänmaa	1.1.2004
03	Egentliga Finlands valkrets	03	Egentliga Finlands valkrets	
	431 Loimaa kommun		430 Loimaa	1.1.2005
	219 Karinainen		636 Pöytyä	1.1.2005
04	Satakunta valkrets	04	Satakunta valkrets	
	293 Kullaa		886 Ulvsby	1.1.2005
07	Birkalands valkrets	07	Birkalands valkrets	
	730 Sahalahti		211 Kangasala	1.1.2005
08	Kymmene valkrets	08	Kymmene valkrets	
	728 Saari		580 Parikkala	1.1.2005
	891 Uukuniemi		580 Parikkala	1.1.2005
10	Norra Savolax valkrets	10	Norra Savolax valkrets	
	919 Vehmersalmi		297 Kuopio	1.1.2005
	212 Kangaslampi		915 Varkaus	1.1.2005
11	Norra Karelens valkrets	11	Norra Karelens valkrets	
	251 Kiihtelysvaara		167 Joensuu	1.1.2005
	856 Tuupovaara		167 Joensuu	1.1.2005

Upplöst kommun		Namnet på den nya eller den utvidgade kommunen		Tidpunkt	
	943	Värtsilä	848	Tohmajärvi	1.1.2005
12	Vasa valkrets		12	Vasa valkrets	
	589	Peräseinäjoki	743	Seinäjoki	1.1.2005
15	Lapplands valkrets		15	Lapplands valkrets	
	699	Rovaniemi lk	698	Rovaniemi	1.1.2006
03	Egentliga Finlands valkrets		03	Egentliga Finlands valkrets	
	490	Mietoinen	503	Mynämäki	1.1.2007
04	Satakunta valkrets		04	Satakunta valkrets	
	266	Kodisjoki	684	Raumo	1.1.2007
07	Birkalands valkrets		07	Birkalands valkrets	
	864	Toijala	020	Akaa	1.1.2007
	928	Viiala	020	Akaa	1.1.2007
	439	Luopioinen	635	Pälkäne	1.1.2007
	772	Suodenniemi	912	Vammala	1.1.2007
	932	Viljakkala	980	Ylöjärvi	1.1.2007
07	Birkalands valkrets		13	Mellersta Finlands valkrets	
	443	Längelmäki	182	Jämsä	1.1.2007
09	Södra Savolax valkrets		09	Södra Savolax valkrets	
	085	Haukivuori	491	S:t Michel	1.1.2007
	640	Pieksänmaa	593	Pieksämäki	1.1.2007
12	Vasa valkrets		12	Vasa valkrets	
	479	Maxmo	945	Vörå-Maxmo	1.1.2007
	944	Vörå	945	Vörå-Maxmo	1.1.2007
13	Mellersta Finlands valkrets		13	Mellersta Finlands valkrets	
	770	Sumiainen	992	Äänekoski	1.1.2007
	774	Suolahti	992	Äänekoski	1.1.2007
14	Uleåborgs valkrets		14	Uleåborgs valkrets	
	292	Kuivaniemi	139	li	1.1.2007
	940	Vuolijoki	205	Kajana	1.1.2007
	708	Ruukki	748	Siikajoki	1.1.2007
13	Mellersta Finlands valkrets		13	Mellersta Finlands valkrets	
	415	Leivonmäki	172	Joutsa	1.1.2008
02	Nylands valkrets		02	Nylands valkrets	
	737	Sammatti	444	Lojo	1.1.2009
	220	Karis	710	Raseborg	1.1.2009
	606	Pojo	710	Raseborg	1.1.2009
	835	Ekenäs	710	Raseborg	1.1.2009
03	Egentliga Finlands valkrets		03	Egentliga Finlands valkrets	
	602	Pikis	202	S:t Karins	1.1.2009
	040	Dragsfjärd	322	Kimitoön	1.1.2009
	243	Kimito	322	Kimitoön	1.1.2009
	923	Västanfjärd	322	Kimitoön	1.1.2009
	006	Alastaro	430	Loimaa	1.1.2009
	482	Mellilä	430	Loimaa	1.1.2009
	101	Houtskär	445	Västaboland	1.1.2009
	150	Iniö	445	Västaboland	1.1.2009
	279	Korpo	445	Västaboland	1.1.2009
	533	Nagu	445	Västaboland	1.1.2009
	573	Pargas	445	Västaboland	1.1.2009

Upplöst kommun		Namnet på den nya eller den utvidgade kommunen		Tidpunkt
017	Villnäs	481	Masku	1.1.2009
419	Lemu	481	Masku	1.1.2009
485	Merimasku	529	Nådendal	1.1.2009
705	Rimito	529	Nådendal	1.1.2009
920	Velkua	529	Nådendal	1.1.2009
636	Pöytyä	636	Pöytyä	1.1.2009
979	Yläne	636	Pöytyä	1.1.2009
906	Vahto	704	Rusko	1.1.2009
073	Halikko	734	Salo	1.1.2009
252	Kiikala	734	Salo	1.1.2009
259	Kisko	734	Salo	1.1.2009
308	Kuusjoki	734	Salo	1.1.2009
501	Muurla	734	Salo	1.1.2009
586	Björnå	734	Salo	1.1.2009
587	Pertteli	734	Salo	1.1.2009
734	Salo	734	Salo	1.1.2009
776	Suomusjärvi	734	Salo	1.1.2009
784	Finby	734	Salo	1.1.2009
04	Satakunta valkrets	04	Satakunta valkrets	
262	Kiukainen	050	Eura	1.1.2009
913	Vampula	102	Huittinen	1.1.2009
406	Lappi	684	Raumo	1.1.2009
06	Tavastlands valkrets	06	Tavastlands valkrets	
083	Hauho	109	Tavastehus	1.1.2009
210	Kalvola	109	Tavastehus	1.1.2009
401	Lammi	109	Tavastehus	1.1.2009
692	Renko	109	Tavastehus	1.1.2009
855	Tuulos	109	Tavastehus	1.1.2009
07	Birkalands valkrets	07	Birkalands valkrets	
506	Mänttä	508	Mänttä-Vilppula	1.1.2009
933	Vilppula	508	Mänttä-Vilppula	1.1.2009
493	Mouhijärvi	790	Sastamala	1.1.2009
912	Vammala	790	Sastamala	1.1.2009
988	Äetsä	790	Sastamala	1.1.2009
303	Kuru	980	Ylöjärvi	1.1.2009
08	Kymmene valkrets	08	Kymmene valkrets	
044	Elimäki	286	Kouvola	1.1.2009
163	Jaala	286	Kouvola	1.1.2009
286	Kouvola	286	Kouvola	1.1.2009
306	Kuusankoski	286	Kouvola	1.1.2009
754	Anjalankoski	286	Kouvola	1.1.2009
909	Valkeala	286	Kouvola	1.1.2009
173	Joutseno	405	Villmanstrand	1.1.2009
09	Södra Savolax valkrets	09	Södra Savolax valkrets	
741	Savonranta	740	Nyslott	1.1.2009
11	Norra Karelens valkrets	11	Norra Karelens valkrets	
045	Eno	167	Joensuu	1.1.2009
632	Pyhäselkä	167	Joensuu	1.1.2009
12	Vasa valkrets	12	Vasa valkrets	

Upplöst kommun		Namnet på den nya eller den utvidgade kommunen		Tidpunkt
414	Lehtimäki	005	Alajärvi	1.1.2009
004	Alahärmä	233	Kauhava	1.1.2009
233	Kauhava	233	Kauhava	1.1.2009
281	Kortesjärvi	233	Kauhava	1.1.2009
971	Ylihärmä	233	Kauhava	1.1.2009
315	Kelviä	272	Karleby	1.1.2009
429	Lochteå	272	Karleby	1.1.2009
885	Ullava	272	Karleby	1.1.2009
175	Jurva	301	Kurikka	1.1.2009
544	Nurmo	743	Seinäjäki	1.1.2009
743	Seinäjäki	743	Seinäjäki	1.1.2009
975	Ylistaro	743	Seinäjäki	1.1.2009
13	Mellersta Finlands valkrets	13	Mellersta Finlands valkrets	
179	Jyväskylä	179	Jyväskylä	1.1.2009
180	Jyväskylä lk	179	Jyväskylä	1.1.2009
277	Korpilahti	179	Jyväskylä	1.1.2009
182	Jämsä	182	Jämsä	1.1.2009
183	Jämsänkoski	182	Jämsä	1.1.2009
633	Pylikönmäki	729	Saarijärvi	1.1.2009
14	Uleåborgs valkrets	14	Uleåborgs valkrets	
973	Ylikiiminki	564	Uleåborg	1.1.2009
247	Kestilä	791	Siikalatva	1.1.2009
603	Piippola	791	Siikalatva	1.1.2009
617	Pulkila	791	Siikalatva	1.1.2009
682	Rantsila	791	Siikalatva	1.1.2009
02	Nylands valkrets	02	Nylands valkrets	
424	Liljendal	434	Lovisa	1.1.2010
434	Lovisa	434	Lovisa	1.1.2010
585	Pernå	434	Lovisa	1.1.2010
701	Strömfors	434	Lovisa	1.1.2010
04	Satakunta valkrets	04	Satakunta valkrets	
537	Norrmark	609	Björneborg	1.1.2010
609	Björneborg	609	Björneborg	1.1.2010
08	Kymmene valkrets	08	Kymmene valkrets	
405	Villmanstrand	405	Villmanstrand	1.1.2010
978	Ylämaa	405	Villmanstrand	1.1.2010
14	Uleåborgs valkrets	14	Uleåborgs valkrets	
208	Kalajoki	208	Kalajoki	1.1.2010
12	Vasa valkrets	14	Uleåborgs valkrets	
095	Himanka	208	Kalajoki	1.1.2010
06	Tavastlands valkrets	06	Tavastlands valkrets	
015	Artsjö	560	Orimattila	1.1.2011
560	Orimattila	560	Orimattila	1.1.2011
07	Birkalands valkrets	07	Birkalands valkrets	
020	Akaa	020	Akaa	1.1.2011
310	Kylmäkoski	020	Akaa	1.1.2011
211	Kangasala	211	Kangasala	1.1.2011
289	Kuhmalahti	211	Kangasala	1.1.2011
10	Norra Savolax valkrets	10	Norra Savolax valkrets	

Upplöst kommun		Namnet på den nya eller den utvidgade kommunen			Tidpunkt	
	227	Karttula		297	Kuopio	1.1.2011
	297	Kuopio		297	Kuopio	1.1.2011
	916	Varpaisjärvi		402	Lapinlahti	1.1.2011
	402	Lapinlahti		402	Lapinlahti	1.1.2011
12	Vasa valkrets		12	Vasa valkrets		
	559	Oravais		946	Vörå	1.1.2011
	945	Vörå-Maxmo		946	Vörå	1.1.2011

Presidentval, kvalitetsbeskrivning

1. Relevans av statistikuppgifterna

1.1 Sammandrag av uppgiftsinnehållet i statistiken

Presidentval förrättas genom direkt folkval vart sjätte år. Statistikcentralen producerar officiell statistik över presidentvalen, som omfattar en första och en andra omgång av valet av republikens president. Det innehållsmässigt viktigaste är: presidentkandidaternas röstetal och andelar fördelade på röster i förhandsröstningen och under den egentliga valdagen, uppgifter om antalet röstberättigade och väljare efter kön, antalet förhandsröstande efter kön.

1.2 Centrala begrepp

Valförrättning

Enligt Finlands grundlag utses republikens president genom direkt val för en ämbetsperiod av sex år. Presidenten skall vara infödd finsk medborgare. En och samma person kan väljas till president för högst två ämbetsperioder i följd.

Presidenten utses genom direkta val, som vid behov förrättas i två valomgångar. Valets första omgång förrättas den fjärde söndagen i januari. Om en kandidat får mer än hälften av de avgivna (dvs. giltiga) rösterna redan i den första omgången blir han eller hon vald till president. Om ingen av kandidaterna får mer än hälften av de avgivna rösterna, förrättas en andra omgång den andra söndagen efter den första omgången mellan de två kandidater som fått flest röster. Till president väljs då den kandidat som fått flest röster i den andra omgången. Om bara en kandidat har ställts upp, utses han eller hon till president utan val. Den nya presidenten tillträder sitt ämbete den första dagen i den månad som följer efter valet.

Presidenten har utsetts genom direkt folkval åren 2006 (Tarja Halonen), 2000 (Tarja Halonen) och 1994 (Martti Ahtisaari).

Tidigare har presidenten utsetts

- genom att presidentvalet förrättas av riksdagen 1919 (K.J. Ståhlberg) och 1946 (J.K. Paasikivi),
- genom elektorsval åren 1925 (Relander), 1931 (P.E. Svinhufvud), 1937 (Kyösti Kallio), 1950 (J.K. Paasikivi), 1956, 1962, 1968 och 1978 (Urho Kekkonen) samt 1982 (Mauno Koivisto),
- genom val som förrättas av 1937 års elektorer åren 1940 och 1943 (Risto Ryti)
- genom en särskild lag 1944 (C.G.E. Mannerheim) och 1974 (Urho Kekkonen)
- genom en kombination av direkta val och elektorsval år 1988 (Mauno Koivisto).

Vallagstiftning

De nuvarande grundläggande bestämmelserna om valet av president ingår i regeringsformen för Finland.

Genom en revidering av vallagstiftningen år 1998 samlades alla valbestämmelser under en lag, vallagen (714/1998), som trädde i kraft 8.10.1998. Valet förrättas enligt gällande vallagstiftning. Mer detaljerade uppgifter finns på justitieministeriets webbsidor www.vaalit.fi (=> Vallagstiftning) och www.finlex.fi, vallagen (714/1998).

Valsätt och ändringar

Ända fram till valet år 1982 valdes presidenten på ett indirekt sätt. Folket valde 300 elektorer som sammanträdde för att välja republikens president. Regeringsformen ändrades genom en lag som utfärdades år 1981 och som ökade antalet elektorer till 301. Sättet att välja president har reviderats två gånger i en mer demokratisk riktning:

- år 1987 var det nya valsättet ett blandsystem, där väljarna röstade både direkt på en presidentkandidat och på en elektorskandidat
- år 1991 övergick man helt till direkt folkval, där väljarna röstar direkt på en presidentkandidat utan förmedlan av elektorer. Att valet sker i två omgångar innebär att ett nytt val förrättas mellan de två kandidater som fått flest röster, om ingen av kandidaterna fått mer än 50 procent av de avgivna rösterna i första omgången.

Centrala principer vid förrättning av val

Alla val i Finland förrättas enligt följande principer:

- **Valen är direkta.** Väljarna (de röstberättigade) röstar direkt på dem som de vill se invalda.
- **Valen är hemliga.** Valhemligheten innebär att varken valmyndigheterna eller någon annan får veta vem en väljare röstat på, eller om väljaren lämnat in en blank röstsedel.
- **Allmän och lika rösträtt i valen.** Allmän rösträtt innebär att rösträtten bara är beroende av sådana förutsättningar som varje medborgare i allmänhet uppfyller. Lika rösträtt innebär att varje röstberättigad har lika rätt att påverka valresultatet. I allmänna val har alla en röst.
- **Varje väljare skall rösta själv.** Rösträtten får inte utövas via ombud.
- **Röstningen skall ske i närvaro av en valmyndighet.**

Rösträtt och rösträttsregister, röstning och uträkning av valresultat

Rösträtt

Röstberättigad vid riksdagsvalet är varje finsk medborgare oavsett boningsort som senast på valdagen fyller 18 år.

Rösträttsregister

Befolkningsregistercentralen upprättar den 46:e dagen före valdagen ett databaserat register över de röstberättigade (rösträttsregister). I registret införs om varje röstberättigad de uppgifter (bl.a. namn, personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe) som fanns i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret upprättas 7.12.2011 på basis av de uppgifter som fanns i befolkningsdatasystemet 2.12.2011.

Rösträttsregistret är offentligt framlagt i magistraterna fr.o.m. den 41:a dagen före valdagen (dvs. fr.o.m. 12.12.2011). Till alla dem som är upptagna i registret sänds dessutom senast den 24:e dagen före valdagen (29.12.2011) en anmälan om rösträtt (ett meddelandekort), som bl.a. innehåller uppgifter om valdag, förhandsröstningsperiod, adress till röstningsstället och kontaktinformation till valmyndigheterna. Ur rösträttsregistret skrivs senare ut vallängder för valdagens röstningsställen. Rättelseyrkanden angående rösträttsregistret ska framställas hos magistraten senast den 16:e dagen före valdagen, magistraten avgör rättelseyrkandena senast den 13:e dagen före valdagen.

Rösträttsregistret vinner laga kraft den 12:e dagen före valdagen dvs. tisdagen 10.1.2012 klockan 12.

Röstning

Den röstberättigade kan rösta antingen

1. under förhandsröstningstiden eller
2. på valdagen, på söndagen

Förhandsröstning förrättas i första och andra valomgången både i Finland och utomlands. Varje röstberättigad får rösta på förhand på de allmänna förhandsröstningsställena i Finland eller utomlands på finska beskickningar. På valdagen får den röstberättigade rösta enbart på röstningsstället i sitt eget röstningsområde.

Väljaren behöver inte ha någon särskild orsak för att kunna rösta på förhand, utan han eller hon kan fritt välja att rösta på förhand i stället för att rösta på valdagen. Förhandsröstningen inleds den 11:e dagen före valdagen (11.1.2012) och avslutas utomlands den åttonde dagen före valdagen (14.1.2012) och i Finland den femte dagen före valdagen (17.1.2012).

Uträkning av valresultatet

Uträkningen av valresultatet sker på samma sätt som vid riksdagsvalet, dock så att d'Hondts system inte används utan kandidaternas röstetal räknas ihop och kandidaterna ställs i rangordning enligt röstetal. Om kandidaterna får samma röstetal, utlottas ordningen mellan dem.

Efter båda valomgångarna fastställer Helsingfors valkrets-nämnd det slutliga antalet röster som har avgivits för varje kandidat i hela landet och underrättar justitieministeriet om de fastställda röstetalen. Om någon av kandidaterna har fått mer än hälften av rösterna i den första valomgången, konstaterar statsrådet på framställning av justitieministeriet att han eller hon har blivit vald till president.

Om ingen av kandidaterna har fått mer än hälften av de avgivna rösterna i den första valomgången, konstaterar justitieministeriet att valet av president sker vid en andra valomgång som förrättas om två veckor mellan de två kandidater som fått flest röster. Statsrådet konstaterar efter den andra valomgången vilkendera av kandidaterna har fått flest röster och blivit vald till president.

Valbarhet

En presidentkandidat ska vara infödd finländsk medborgare.

Kandidatuppställning

Kandidater kan uppställas

1. enbart av sådana partier som införts i partiregistret och från vars kandidatlista vid det senast förrättade riksdagsvalet minst en riksdagsledamot har blivit invald samt
2. av valmansföreningar som bildats av minst 20 000 röstberättigade

Ett parti eller en valmansförening får bara ställa upp en kandidat. Varje parti väljer sin egen kandidat enligt partiets stadgar. Partierna och valmansföreningarna kan ha samma kandidat.

De uppställda kandidaterna är kandidater i hela landet. Ett parti eller en valmansförening ska ge in sin ansökan om att en kandidat ska tas upp på kandidatförteckningen för presidentvalet till Helsingfors valkrets-nämnd senast onsdagen den 7 december 2011 före klockan 16.

Helsingfors valkrets-nämnd granskar ansökan och fastställer kandidatuppställningen torsdagen den 15 december 2011 genom att upprätta en kandidatförteckning som innehåller alla kandidater i utlottad ordning. För varje kandidat antecknas följande uppgifter i förteckningen: ordningsnummer (med 2 som första nummer), namn, hemkommun och titel, yrke eller syssla. Kandidatförteckningen finns bl.a. i valbåsen. Om en andra valomgång förrättas i presidentvalet, uppgör Helsingfors valkrets-nämnd för den andra omgången en kandidatförteckning i vilken kandidaterna ska tas upp i samma inbördes ordningsföljd och med samma nummer med vilka de togs in i kandidatförteckningen för den första valomgången.

Valdeltagandet = andelen väljare av röstberättigade

I statistiken över statliga val visas fyra olika procenttal för valdegandet:

1. valdeltagandet bland finska medborgare som är bosatta i Finland
2. valdeltagandet bland finska medborgare som är bosatta utomlands
3. det totala valdeltagandet, som omfattar båda ovannämnda grupper
4. valdeltagandet för finska medborgare som är bosatta i Sverige (ur grupp 2 ovan)

I förhandsröstningen beaktade, godkända och förkastade röster

Räkningen av förhandsrösterna börjar i regel på den egentliga valdagen, på söndagen klockan 15. I stora valkretsar kan rösträkningen inledas ännu tidigare, dock tidigast klockan 12. Vid rösträkningen strävas man efter att resultatet av räkningen av förhandsröster ska vara klart senast klockan 20, efter detta kan man publicera preliminära uppgifter.

Valkretsar

Vid presidentval utgör landet en valkrets. Vid uträkning av resultatet fördelas sålunda inga mandat på olika områden. I all statistik visas dock resultaten efter valkrets för jämförelse av olika val.

Ändringar i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningar

Ändringarna i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningarna som gäller valen under olika år återfinns i offentlighörandets tabellbilaga på internet (på webbsidan Presidentval).

Kommunerna har placerats i valkretsar efter gällande valkretsindelning.

Klassificeringar i statistiken

Statistikcentralens kommunklassificering, valkrets, samkommun, kommun, röstningsområde, parti (som finns antecknade i partiregistret), kandidaternas och de invaldas ålder, bosättningsland.

Följande registrerade partier ställde upp kandidater i presidentdagsvalet 2012:

- Finlands Socialdemokratiska Parti (SDP) - Paavo Lipponen
- Centern i Finland (CENT) - Paavo Väyrynen
- Samlingspartiet (SAML) - Sauli Niinistö
- Svenska folkpartiet i Finland (SFP) - Eva Biaudet
- Kristdemokraterna i Finland (KD) - Sari Essayah
- Gröna förbundet (GRÖNA) - Pekka Haavisto
- Vänsterförbundet (VÄNST) - Paavo Arhinmäki
- Sannfinländarna (SAF) - Timo Soini

Insamlingsmetoder och uppgiftskälla

Statistikcentralen får primärmaterialet för valen ur justitieministeriets valdatasystem. För dess tekniska genomförande står Tieto Abp.

1.3 Lagar, förordningar och rekommendationer

Statistikcentralens uppgift är att sammanställa statistik över samhällsförhållanden (lag om Statistikcentralen 24.1.1992/48). Dit hör också valstatistiken. Enligt Statistikcentralens arbetsordning framställs valstatistiken av enheten för individstatistik (Statistikcentralens arbetsordning, TK-00-1469-00).

2. Metodbeskrivning

Statistiken baserar sig på ett totalmaterial. Statistikens primärmaterial baserar sig på justitieministeriets valdatasystem, som består av sex delsystem:

1. Basdatasystemet, med uppgifter om bl.a. valkrets, kommun och röstningsområden samt om valmyndigheterna;
2. Systemet med data om röstningsställena (registret över röstningsställen), som innehåller uppgifter om de allmänna förhandsröstningsställena och valdagens röstningsställen;
3. Rösträttssystemet (rösträttsregistret), till vilket Befolkningsregistercentralen plockar ut uppgifterna om alla röstberättigade den 46:e dagen före valdagen. Till rösträttsregistret förs de uppgifter om varje röstberättigad (bl.a. namn, personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe), som ingick i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret vinner laga kraft kl. 12 den 12:e dagen före valdagen;
4. Kandidatdatasystemet (kandidatregistret), i vilket följande uppgifter om varje kandidat antecknas: namn, kandidatnummer, yrke, hemkommun och parti/valmansförening (som uppställt kandidaten) och personbeteckning;
5. Det centraliserade räkningssystemet, till vilket valkrets nämnderna och de kommunala centralvalnämnderna levererar uppgifterna om valresultatet;
6. Statistik- och datatjänstsystemet, med hjälp av vilket uppgifterna om valresultatet och övriga statistikuppgifter förmedlas till massmedierna och Statistikcentralen.

Statistikcentralens valdatasystem består av följande två valfiler: områdesfilen och kandidatfilen.

3. Riktighet och exakthet

Materialet i valstatistiken baserar sig på justitieministeriets valdatasystem och på de uppgifter som valmyndigheterna levererat, som kan anses vara tillförlitliga.

4. Tidsenlighet och rättidighet

De fastställda uppgifterna avviker alltid i någon mån från siffrorna i den preliminära statistiken.

Resultaten ändras till alla delar efter det fastställda resultatet: efter röstningsområde, kommun, valkrets, parti samt ifråga om antalet röster för alla kandidater och för de invalda, vilket innebär att t.o.m. deras inbördes ordning kan ändras.

5. Tillgänglighet och transparens

Uppgifterna publiceras på internet i StatFin-tjänsten samt på statistiksidan Presidentval. Valuppgifterna efter kommun och röstningsområde samt antalet röster för kandidaterna och de invalda förs in i StatFin-tjänsten.

På statistiksidan Presidentval publiceras offentliggöranden på tre språk (finska, svenska och engelska) och tabeller över det aktuella valet samt tidsserietabeller.

I den avgiftsbelagda databasen ALTIKA finns det uppgifter om presidentvalsresultat fr.o.m. år 1994.

6. Jämförbarhet

Den nya statistiska kommungrupperingen (urbana kommuner, tätorts- och landsbygdskommuner) infördes år 2000. Innan dess grupperades kommunerna på följande sätt: städer och övriga kommuner. De ändringar i valkretsar och kommuner som skett mellan valen har beaktats i sådan statistik som har jämförelseuppgifter från tidigare val.

På statistiksidan Presidentval presenteras uppgifter om valresultatet som tidsserietabeller fr.o.m. år 1925.

7. Tydlighet och konsistens samt dokumentering

Justitieministeriet publicerar allmän information om de olika valen, det landsomfattande kandidatregistret och uppgifter om valresultatet på sin webbplats (www.vaalit.fi). Justitieministeriets valresultat för förhandsväljarnas del avviker från Statistikcentralens uppgifter, eftersom uppgifterna definieras utifrån olika kriterier:

- Justitieministeriet räknar antalet förhandsröstande av antalet röstberättigade
- Statistikcentralen räknar antalet förhandsröstande av alla väljare

De klassificeringar som använts i statistiken finns tillgängliga på Statistikcentralens webbplats.

Förfrågningar

Kimmo Moisio (09) 1734 3239

Jaana Asikainen (09) 1734 3506

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

vaalit@stat.fi

http://tilastokeskus.fi/til/pvaa/index_sv.html

Källa: Presidentvalet 2012, 1 valomgången, Statistikcentralen